

B.A. Semester - 4 (CBCS) Examination

March/April-2023 [OLD COURSE]

SANSKRIT: P8 MAHAKAVYA: Kumarsambhav (Sarg 5)(ELECTIVE-2)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન. ૧ (અ) નીચે આપેલા શ્લોકોનું ભાષાંતર કરો.(ગમે તે બે) (૦૮)
- 1) કલમં પયૌ કન્દુકલિલયાપિ યા તયા મુનીનાં ચરિતં વ્યગ્રાહયત્ ।
ધ્રુવં વયુઃ કાઞ્ચન પદ્મનિર્મિતં મૃદુ પ્રકૃત્યા ચ સસારમેવ ચ ॥
 - 2) યદુચ્યતે પાર્વતી પાપવૃતયે ન રુપમિત્યવ્યભિચારિ તદ્વચ ।
તથા હિ તે શીલમુદારદર્શને તપસ્વિનામપ્યુપદેશતાં ગતમ્ ॥
 - 3) અનેન ધર્મઃ સવિશેષમદ્ય મે ત્રિવર્ગસારઃ પ્રતિભાતિ ભાવિનિ ।
ત્વયા મનોનિર્વિશયાર્થકામયા યદ્દેક એવ પ્રતિગ્રહ્ય સેવ્યતે ॥
 - 4) યથાગ્રહસ્તે મુકુલીકૃતાઙ્ગુલૌ સમર્પયન્તી સ્ફટિકાક્ષમાલિકામ્ ।
કથંચિદદ્દેસ્તનયા મિતાક્ષરં ચિરવ્યવસ્થાપિતબાગ ભાષતઃ ॥
- પ્રશ્ન. ૧ (બ) નીચે આપેલા પુર્વાપર સંદર્ભ સમજાવો.(ગમે તે બે) (૦૬)
- 1) તપોવનં તચ્ચ બભૂવ પાવનમ્ ।
 - 2) શરીરમાદ્યં ખલુ ધર્મસાધનમ્ ।
 - 3) સંગતં મનિષિભિઃ સપ્તદિનમુચ્યતે ।
 - 4) મનોરથાનાં ગતિર્નવિદ્યતે ।
- પ્રશ્ન. ૨ કાલિદાસની કૃતિઓ અંગે વિસ્તારપૂર્વક લખો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન. ૨ કુમારસંભવના પાંચમા સર્ગનું રસદર્શન કરો.
- પ્રશ્ન. ૩ કાલિદાસકાલીન સમાજ વિશે લખો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન. ૩ કાલિદાસનું કાવ્યશૈલીગત વૈશિષ્ટ્ય ઉદાહરણ આપી ચર્ચો.
- પ્રશ્ન. ૪ કુમારસંભવમ નુ એક મહાકાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન. ૪ કુમારસંભવના પાંચમા સર્ગના આધારે પાર્વતીનું પાત્રાલેખન કરો.
- પ્રશ્ન. ૫ નીચે આપેલી ટૂંકનોંધો માંથી ગમે તે બે લખો. (૧૪)
- 1) કાલિદાસનું જીવન
 - 2) કુમારસંભવનો સંદેશ
 - 3) ઉપમા કાલિદાસસ્ય ।
 - 4) કાલિદાસની પ્રણયભાવના
